

Forslaget om en revisionsmæssig gennemgang af kunsthandlernes opgørelse over salg, der berettiger til vederlag, har til formål at befæste vederlagsretten i praksis.

Til nr. 11

Til stk. 2

Et spørgsmål, som har en vis praktisk betydning, for kunstnerne, er, i hvilket omfang en billedkunstners kreditorer må søge sig fyldestgjort gennem udlæg og udpanning i de egne værker, som kunstneren har i sin besiddelse. Ophavsretsloven fastsætter i dag regler herom i § 31, hvorefter kreditorforfølgning ikke kan ske i kunstværker, som ikke er udstillet, udbudt til salg eller på anden måde godkendt til offentliggørelse. Formålet med reglerne er at forhindre, at ufærdige værker kommer ud i omsætningen.

I Ophavsretsudvalgets betænkning 1063/1986 om billedret rejstes to tvivlsspørgsmål vedrørende reglerne i § 31, stk. 2. Det drejer sig dels om, hvorvidt reglen omfatter skitser, udkast og forarbejder til de værks-eksemplarer, hvori udlæg kan gøres, dels om der kan gøres udlæg i forme, stokke, plader eller lignende værktøjer til fremstilling af eksemplarer af værker, typisk skulpturer og grafik.

Hvad angår spørgsmålet om skitser o.l. har Ophavsudvalget fundet, at den gældende § 31, stk. 2, er uklart formuleret. Bestemmelsen omhandler muligheden for udlæg i "kunstværker", men meningen må efter udvalgets opfattelse – set i sammenhæng med paragraffens første stykke – være "eksemplarer af kunstværker". Et udlæg og efterfølgende tvangssalg af fx et maleri vil ikke give den endelige erhverver større ret, end hvis denne havde købt maleriet i almindelig fri handel, og erhververen vil navnlig ikke have nogen ret til at råde over værket, jf. § 27, stk. 1, 2. pkt.

På baggrund af udvalgets overvejelser finder ministeriet, at bestemmelsen i § 31, stk. 2, bør præciseres. Det foreslås, at skitser o.l. kun skal kunne være genstand for retsforfølgning, hvis de selvstændigt har været genstand for udstilling m.v. For så vidt angår eksemplarer af grafik og skulpturer, som er trykt eller støbt i flere eksemplarer, men hvor kun et (eller enkelte) eksemplarer har været udstillet m.v., finder ministeriet ikke, at der opstår særlige problemer ved den foreslåede ændring, idet de ikke-udstillede eksemplarer gennem udstillingen af et duplikat efter omstændighederne må anses som »på anden måde godkendt til offentliggørelse«, jf. § 31, stk. 2.

Med hensyn til forme, stokke, plader o.l., hvormed eksemplarer af kunstværker umiddelbart kan frem-

stilles, er der det særlige ved disse eksemplarer, at de for kunstneren selv kan repræsentere en høj økonomisk værdi, mens de for kreditorerne kun repræsenterer materialeværdien. Årsagen er, at kunstneren ofte vil kunne benytte de omtalte værktøjer (eksemplarer) til at fremstille nye eksemplarer af værkerne, og derigennem skaffe sig indtægter. Kreditorerne vil derimod ikke efter ophavsretslovens almindelige regler være berettiget til at fremstille nye eksemplarer uden kunstnerens samtykke.

Det foreslås derfor, at den gældende bestemmelse i § 31, stk. 2, ændres, således at kreditorforfølgning – under de i øvrigt efter § 31, stk. 1, gældende betingelser – ikke kan foretages, dersom retsforfølgningen retter sig imod manuskripter, stokke, plader, forme eller lignende, hvorved et kunstværk kan udføres, eller imod eksemplarer af kunstværker, som ikke er udstillet, udbudt til salg eller på anden måde godkendt til offentliggørelse.

De foreslåede ændringer afskærer ikke ophavsmanden fra selv at anvise de omfattede værkseksemplarer som genstand for udlæg. I og med at de pågældende værkseksemplarer er overdragelige, vil ophavsmanden også kunne pantsætte dem.

Til § 42 a

Til nr. 12

Overskriften »Særlige bestemmelser om edb« til de foreslåede bestemmelser i §§ 42 a og 42 b skal ses på baggrund af, at bestemmelserne indebærer en fravigelse af visse af de i lovens kap. 3 indeholdte almindelige bestemmelser om ophavsrettens overgang til andre.

Efter § 27, stk. 1, 2. pkt. indbefatter overdragelse af et eksemplar ikke overdragelse af ophavsret. I lovens § 28, stk. 1, bestemmes, at overdragelse af ophavsret ikke giver erhververen ret til at ændre værket, når ikke andet er aftalt.

De nævnte bestemmelser fraviges i det fremlagte forslag til en § 42 a, hvorefter en aftale om ret til at udnytte et edb-program – når intet andet er aftalt – giver ret til at foretage sådanne ændringer i programmet, som falder indenfor rammerne af den aftalte udnyttelse samt ret til fremstilling af reserve- og sikkerhedskopier m.v.

Efter § 27, stk. 1, 3. pkt. gælder det, at har ophavsmanden overdraget en anden ret til at gøre værket tilgængeligt for almenheden på en bestemt måde eller ved bestemte midler, giver overdragelsen ikke erhververen ret til at gøre det på andre måder eller ved andre midler. Denne bestemmelse vil efter forslaget